

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR	13
GİRİŞ	17

BÖLÜM I

GENEL OLARAK FİKRİ MÜLKİYET HUKUKU VE KONUNUN MUKAYESELİ HUKUK AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. FİKRİ MÜLKİYET HUKUKU	19
A. Kavram ve Tarihçe.....	19
B. Fikri Mülkiyet Haklarının Özellikleri.....	23
C. Fikri Mülkiyet Hukukunun Alanları	25
1. Fikri Haklar (Fikir ve Sanat Eserleri).....	25
2. Sınai Haklar.....	26
II. FİKRİ MÜLKİYET HAKLARINA TECAVÜZDEN KAYNAKLANAN TAZMİNAT TALEPLERİNİN MUKAYESELİ HUKUK AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	27
A. Uluslararası Sözleşmeler ve AB Hukuku.....	27
B. İngiliz Hukuku.....	35
C. Alman ve İsviçre Hukuku.....	41
D. Amerikan Hukuku ve Cezai Tazminatlar	42

BÖLÜM II

SINAI MÜLKİYET HAKKINA TECAVÜZ HALİNDE AÇILACAK TAZMİNAT DAVALARI

I. GENEL OLARAK	49
II. SINAI MÜLKİYET HAKLARINA TECAVÜZDEN DOĞAN TAZMİNAT SORUMLULUĞU İLE BAĞLANTILI OLARAK GENEL HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞUNUN ŞARTLARI.....	49

A. Hukuka Aykırı Fiil.....	51
1. Tanım ve Hukuka Aykırılığın Kapsamı	51
2. Hukuka Uygunluk Nedenleri	56
3. Sınai Mülkiyet Hakları Bakımından Hukuka Aykırılık.....	57
a) Markaya Tecavüzün Koşulları, Marka Hakkına Tecavüz Sayılan Fiiller ve İstisnai Durumlar	58
aa) Marka Hakkına Tecavüzün Koşulları.....	58
aaa) Geçerli ve Üstün Marka Hakkının Varlığı.....	58
aab) Marka Sahibinin İzninin Bulunmaması.....	58
aac) Ticari Nitelikte Kullanım	58
aad) Markasal Kullanım	59
aae) Ülkesellik İlkesi Bağlamında Tecavüzün Türkiye’de Gerçekleşmesi veya Sonuçlarının Türkiye’de Doğmuş Olması	60
aaf) Tecavüze Uğradığı İddia Olunan Markanın Fiili Kullanımı	60
ab) Marka Hakkına Tecavüz Sayılan Fiiller	61
aba) Markayı, Sahibinin Muvafakati Olmaksızın SMK 7. Maddede Belirtilen Biçimlerde Kullanmak	61
i- Marka Sahibinin İzni Alınmadan Yapılması Halinde Önlenmesini İsteyebileceği Fiiller (SMK m. 7/2)	62
i-1) Tescilli Marka ile Aynı İşaretin, Aynı Mal ve Hizmetler Bakımından Kullanımı.....	62
i-2) Tescilli Marka ile Aynı veya Benzer İşaretin Aynı veya Benzer Mal ve Hizmetler Bakımından Kullanımı Nedeniyle Tescilli Marka ile Karıştırılma İhtimali	62
i-3) Tanınmış Markaya Yönelik Kullanım	63
ii- Marka Sahibinin İzni Alınmadan Koruma Kapsamındaki İşaretin Münhasıran Ticaret Alanında Kullanılması Halinde Yasaklanmasını İsteyebileceği Fiiller (SMK m. 7/3).....	64
abb) Markayı veya Ayırt Edilemeyecek Kadar Benzerini Marka Sahibinin Muvafakati Olmaksızın Kullanmak Suretiyle Markayı Taklit Etmek.....	67

abc) Taklit Eylemini Bilerek veya Bilmesi Gerekirken Tecavüz Oluşturan İşaretleri İhtiva Eden Ürünleri Ticarete Kullanmak.....	67
abd) Lisans Sahibinin Haklarını Marka Sahibinin Muvafakati Olmaksızın Genişletmesi ya da Devretmesi	70
ac) Marka Hakkının Tescilinden Doğan Haklarda İstisnai Durumlar	70
b) Coğrafi İşaret Hakkına Tecavüz Sayılan Fiiller	72
c) Tasarım Hakkına Tecavüz Sayılan Fiiller	72
ca) Koruma Kapsamındaki Tasarımın Yer Aldığı Ürünün Ayırt Edilemeyecek Derecede Benzerini ya da Aynıısını Sahibinin Muvafakati Olmaksızın Ticaret Sahasına Sunmak (SMK m. 81/1-a)	73
cb) Tasarım Sahibinden Lisans Anlaşması ile Aldığı Hakları Tasarım Sahibinin Muvafakati Olmaksızın Genişletmek veya Başkalarına Devretmek (SMK m. 81/1-b).....	73
cc) Tasarımın Gasp Edilmesi (SMK m. 81/1-c)	74
d) Patent ve Faydalı Model Hakkına Tecavüz Sayılan Fiiller	74
da) Buluş Konusu Ürünü Faydalı Model veya Patent Sahibinden Muvafakat Almaksızın Tamamen veya Kısmen Üreterek Taklit Etmek (SMK m. 141/1-a).....	75
db) Bilerek veya Bilmek Durumunda Olduğu Halde Tecavüz Konusu Taklit Ürünleri, Ticaret Alanına Sunmak vb. Eylemlerde Bulunmak (SMK m. 141/1-b)	75
dc) Buluşa Konu Usulü Kullanmak veya Bu Usulün Kullanılmasıyla Elde Edilmiş Olan Ürünleri Bu durumu Bildiği veya Bilmesi Gerektiği Halde Ticaret Alanına Sunmak vb. Eylemlerde Bulunmak (SMK m. 141/1-c).....	76
dd) Faydalı Model veya Patentın Gaspı (SMK m. 141/1-ç).....	76
de) Zorunlu veya Sözleşmeye Dayalı Olarak Sahip Olunan Hakların Lisans Veren Muvafakati Olmaksızın Genişletilmesi veya Üçüncü Kişilere Devredilmesi (SMK m. 141/1-d).....	77
B. Zarar.....	77
1. Tanım	77
2. Zarar Türleri.....	78
3. Zararın Hangi Dönemleri Kapsayacağı.....	79

C. Uygun İliyet (Nedensellik) Bağı	80
D. Kusur	85
III. TAZMİNAT TÜRLERİ	89
A. Genel Olarak	89
B. Maddi Tazminat	92
1. Fiili Zarar	92
2. Yoksun Kalınan Kazanç	95
a) Genel Olarak	95
b) Yoksun Kalınan Kazancın Hesaplanma Yöntemleri	95
ba) Genel Olarak	95
bb) Hak Sahibinin, Mütecevizin Rekabeti Olmasaydı Elde Edeceği Muhtemel Gelir	100
bc) Mütecevizin Net Kazancı	104
bd) Farazi Lisans Sözleşmesi	111
c) Zararın Hesaplanması Mümkün Olmadığında İzlenecek Yöntem	114
d) Hesaplama Sırasında Dikkate Alınacak Hususlar	115
e) Yoksun Kalınan Kazancın Arttırılması	116
f) Yoksun Kalınan Kazancın Hesaplanmasında Özel Durum	117
3. Yargıtayın Zarar Tespit Edilemese de Tazminata Hükmedilmelidir Görüşü	117
C. Manevi Tazminat	121
1. Genel Olarak	121
2. Manevi Tazminatın Koşulları	124
3. Manevi Tazminatın Hukuki Niteliği, Amacı, Konusu, Miktarı ve Gerekliliği Tartışması	124
4. Manevi Tazminat-Maddi Tazminat İlişkisi, Yargıtayın Zarar Olmasa da Manevi Tazminata Hükmedilmelidir Görüşü	130
D. İtibar Tazminatı	132
1. Genel Olarak	132
2. Mevzuat	134
3. İtibar Tazminatının Amacı	137
4. İtibar Tazminatının Talep Edilebilmesinin Şartları	138
a) Haksız Fiil Koşullarının Gerçekleşmesi Gereklidir	138
b) Zarar Unsuru Özellik Arz Etmelidir (Zarar İtibarda Meydana Gelmiş Olmalıdır)	139

c) Zararı Oluşturan Filler Özellik Arz Etmelidir	140
5. Marka Kullanılmaksızın Tasarım Taklit Edildiğinde İtibar Tazminatı Talebi	145
6. İtibar Tazminatının Hesaplanması	146
7. İtibar Tazminatının Hukuki Niteliği ve Gerekliliği Tartışması	148
IV. TAZMİNAT MİKTARININ BELİRLENMESİNDE TSE YÖNERGESİNİN BAĞLAYICI OLUP OLAMAYACAĞI	154
V. TAZMİNATIN KAPSAMI, ÖDEME BİÇİMİNİN BELİRLENMESİ, İNDİRİLMESİ VEYA KALDIRILMASI	158
VI. ZARARIN VE KUSURUN İSPATI	159
VII. TAZMİNAT DAVALARINA KARŞI YAPILABİLECEK BAZI SAVUNMALAR	161
A. Hukuka Uygunluk Nedenlerinden Birisinin Bulunduğu İddiası	161
B. Sessiz Kalma Yoluyla Hak Kaybı	161
1. Hakkın Dayanağı	161
2. Sessiz Kalma Nedeniyle Dava Açılmayacağı Savunmasının Niteliği	162
3. Sessiz Kalma Süresi ve Çeşitli Özel Durumlar	163
C. Tazminat Davası Açana Karşı Tescil Belgesinin Hükümsüzlüğü Davası Açılması	165
D. Önceki Tarihli Hakların Tazminat Davaları Bakımından Etkisi	166
E. Markanın Kullanılmadığı Def'i	172

BÖLÜM III

YARGILAMA USULÜ

I. TAZMİNAT DAVALARINDA TARAFLAR	175
A. Davacılar	175
1. Genel Olarak	175
2. Hak Sahibinin Vefatında veya Hakkın Devrinde Davacı Sıfatı	179
B. Davalılar	180
1. Genel Olarak	180
2. 5651 Sayılı Kanun ile 6563 Sayılı Kanun Kapsamında Davalı Olabilecekler	181
3. Kamu Kurumlarının Davalı Olarak Gösterildiği Durumlar	184
C. Dava Açılmayacak Kişiler	186
II. DAVALARIN YİĞİLMESİ VE SEBEPLERİN YARIŞMASI	187

III. MÜTESELSİL SORUMLULUK.....	194
IV. TAZMİNAT DAVALARININ KISMİ DAVA VE BELİRSİZ ALACAK DAVASI OLARAK AÇILMASI.....	197
A. Kısmi Dava.....	197
B. Belirsiz Alacak Davası.....	202
V. CEZA YARGILAMASININ HUKUK YARGILAMASINA ETKİSİ.....	203
VI. ZAMANAŞIMI.....	209
VII. DAVA ŞARTI OLARAK ARABULUCULUK.....	212
VIII.GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEME.....	213
SONUÇ.....	219
KAYNAKÇA.....	227